

אמר עולא אמר רבי יוחנן: קדשים שמתו, כיון שהולכים לאיבוד ואינם ראויין אפילו לפדיון, יצאו מידי מעילה דבר תורה, כי אינם מ"קדשי ה'". אלא יש בהן מעילה מדרבנן. והנהנה מהם משלם קרן בלבד (417).
יתיב, ישב עולא, (418) וקאמר לחא שמעתא, ואמר שמועה זו.

אמר ליה רב חסדא: מאן שמע לך, מי ישמע לך, ולרבי יוחנן רבך! כי איך יתכן לומר שאין מועלין בהן מן התורה, וכי קדושה, קדושת מעילה שהיתה בהן קודם שמתו,

להיכן הלכה?

אמר ליה עולא לרב חסדא: לדבריך, תיקשי מתניתין, ששנינו במשנתנו: תורין שלא הגיע זמנן ובני יונה שעבר זמנן, לא נהנין, מדרבנן אסור להנות מהם, ולא מועלין בהן כלל, אף לא מדרבנן, והנהנה מהן אינו משלם אפילו קרן! (419)

ועתה, לדבריך רב חסדא, הכא נמי (420) בבני יונה שעבר זמנן, נימא, וכי תאמר "קדושה שבהן להיכן הלכה?" (421)

מקובצת, שמשלשון הסתמי שבמשנה, משמע בין אם הקדישן כשהן קטנים, ובין כשהקדישן אחר שגדלו. אבל הקרן אורה חולק, וסובר שמה שאמרו התוס' "אף" אם הקדישו אותן קודם זמנן, אינו מדוייק. ואמנם מדובר דוקא כשהקדישו אותן קודם זמנן.

והטעם, כי אם הקדישו אותן אחרי שאינם ראויין להקרבה, לא חלה עליהן אלא קדושת דמים. ובודאי מועלין בהם כבכל קדושת דמים [עיי' גמרא תמורה יט ב], ואף על עופות חל קדושת דמים [והא דאמרין "אין פדיון לעופות", זה דוקא באופן שמתחילה חלה עליהן קדושת הגוף, כמו שאמרו התוס' מנחות ק ב ורש"י כריתות כח א].

420. והוא הדין, שהיה יכול להוכיח לו מחמש חטאות המתות, שאין מועלין בהן אפילו מדרבנן, כמבואר שם בתחילת המסכת. תוס'.

421. והנה, עולא לא תירץ על הקושיא, אלא הוכיח לו שאיננה קושיא. והטעם מבואר פעמים רבות [עיי' הערה 25], מפני שכל קדושת מעילה, הוא בהיותם מיועדים ל"קדשי ה'", וכשפקע מהם יעודם ל"קדשי ה'", מכל סיבה שהיא, מאיליה פקעה מהם קדושת מעילה. ועיי' שם

ואילו בשיטה לא נודע למי [בשיטה מקובצת] כתוב מפורש, שלא חל לא קדושת הגוף ולא קדושת דמים.

ונחזור לדברי המיוחס לרש"י ורבינו גרשום. על הראיה שהביאו ממעשר בהמה, הקשה המשנה למלך [שם], שאינה ראה כלל, כי שם אמרה כן הגמרא אליבא דרבי שמעון, והוא באמת סובר שהמקדיש מחוסר זמן חלה עליו קדושה. ואיך הביאו מכך ראה לרבנן?

417. כל הסוגיא מבוארת שם בדף ב ודף ג ועיי' שם בהערות 23, 25 ועוד. ובעיקר בהערה 54. ושם גם מבואר, למה תיקנו בהם חכמים דין מעילה. ולמה היתה הוה אמינא שלא תהיה להם מעילה מדרבנן, ומה טעם החילוק בינם לבין חמש חטאות המתות, ולבין שאר דברים שלא תיקנו בהם מעילה.

418. גירסא אחרת: רבא.

419. התוס' הוסיפו, שודאי מדובר אף אם הקדישו אותן קודם שעבר זמנן, וכבר נתפסה עליהן קדושה גמורה, ומתעצמת הקושיא "קדושה שבהן להיכן הלכה"? וכוונתם, למה שמבואר לעיל [הערה 411] בשם השיטה